

میلعلو وه

دوجو ملاعر در اگدرور پهیلک عامسالوز نذت یفیک

24 سلج - تفرعم و ملء - یر صبن اونء ثیدد حرشد

تاناید

ی نار هط ی نيسدن سحمدحم دیسد جاد اللهتیا تررضد
هرسد الله سدق

مِجْرَلَا نِاطِيْشَلَا نَم لِّلّٰهٖ ذُوْعَا
 مِجْرَلَا نِمَحْرَلَا اللّٰهٖ مَسْب
 نِيْلَسْرَمَلَا فِرْشَا يَلْعُ مِلَّاسَلَا وُقْلَاصَلَا و نِيْمَلْعَلَا بَر لِّلّٰهٖ دُمَحَلَا
 نِيْر هَاظَلَا نِيْبِيْطَلَا هَلَا يَلْعُ و دِمَحْم مِسَاظَلَا يَبَا نِيْبِيْئَلَا مِتَاخُو
 نِيْعَمَجَا مِهْنَادَعَا يَلْعُ تَعْلَلَاو

دنيا مرفى م ى رصبن اونع هب ملاسلا هيلع ق داصد ماما

هيدهدن اى لعته و كرايت الله ديرپنم بلقى ف عقيرون وه امنبا، ملعتلاب ملعلا سيد! الله دبع ابا ايه
 كمهفد الله مهفتسا و هلامعتساب ملعلا بلطا و تيدوبعلما تقيقد كسفنى فلاوا بلطاف ملعلا تدرا ن باف
 تياده ار وا دهاوخب هك ى سكره بلق رد دنواذ هك تسا ى رون هكلب تسين ى ريگداي و ملعت هب مدع»
 دوخ سفرد ار تيدوبع تقيقد دياب لوا هلهو رد ى سرپ مدع هب ى هاوخي م رگا سپ؛ دهني م رارق، دنك
 ... ى نك ققم

زا ترابع، ملع تقيقد دوشى منل صادمع تيدوبع نودب و دنتسه طبترم مه اب تيدوبع و ملع
 ريدق و ميع مسا هس ى اراد ل لعتم دنواذ بتسا راگدرورپ ميع مسا زا ميعقاو ى ناعم زا انعم كيل وزن
 ىم تاشن مسا هس نيا زا تيقزار و تيمجر، تينامحر، تيقلاخ دننام ى هلا تافصد رياسد و تسا ى دو
 ؛ دنشاب تاذ نيع دندقتعم ى ضعب هكنانچ هكنيا هذ دنتسه تاذ زا كفنيلوا و تاذ همزلا مسا هس نيا دنريگ
 رد ى دوجوم ره همزلان نيچمه و راگدرورپ تاذ تقيقد همزلا تايد و تردق و ملع رگيد ترابع هب
 تسيز همادا رب رداق، دوخ هب ملع دياب، دنك ادبي ققت ايند رد دهاوخب ى دوجو رگا ى نعي؛ دنتسه ج راخ
 و تاتابذ، تاناويد، هكلام، هان اسنا زامع، تادوجوم همهرد تقيقد نيا و دشاب ى دو و دوخ تايد و
 ى لو تسا تردق و تايد و ملع ى لاعا هبترم دوجوم ن ا دوجو دوخ هچرگ؛ دنراد دوجو هريغ و تادامج
 1. بتسا عنتم و ليحتسم، دوجوم ن ا زا مسا هس نيا كاكفنا

ى نعي؛ تسا ى هلا عامسا لوزن دنقلى م قافتا ملع نيا رد هچنأ مامت هك دش ضرع هتشنگ هسلج رد
 ىم بجوم، هينزج تافصد رد رينأت مطساو هب هيلك تافصد و هيلك تافصد رد رينأت مطساو هب ى هلا عامسا
 ى نامز؛ هك انعم نيدب؛ دنك ادبي ى ج راخ دوجو هدام ايد درجم ملع زامع ى تسه ملع عياقو مامت هك دنوش
 ملع رد تسا ى لك تهج ن ا زا رتقيعض رايصب هك دوجوم كيه، دنكى م لزانته راگدرورپ ى لك مسا هك
 2. دنكى م ادبي ققت ج راخ

ى نيزج بلقا هب ههلا هيلك عامسا مسق هچ هك ار هلاسم نيا تمظع ى لائم ركن اب مهاوخي م اجنيا رد
 جنك مسجم دنياى مرد

رظن تسدرود ى اهومك و نامسا، قفا هب و دينكى مزاب ار ناتنامشچ ى يارحصرد ى بش دينك ضرر ف
 و دراطع، ى دج مراتس ناكم ناوتى م هك ى ياضف، دينكى م دهاشم ار ى عسوم ى ياضف نانچ و ديزاندلى م
 دنتسه صخشم زين هاناشكهك دشاب رابغودرگ نودب و فاصد نامسا رگا ى هاگ و درك صخشم ار مام
 ى ناگراتس و تسا ديشروخ ات نيمز هلاصاف ربارب هان ويليم ن ا رد مراتس ود نيب هلاصاف هك ى ياهن اشكهك
 و ناگراتس و هان اشكهك ن ا امش هك تساجنيا هتكذ اما دوشى م دهاشم هدنكارپ رابغودرگ تروصب هك
 ن ا اب ى ناشكهك ى نعي! دراد رطق رتمى ليم دنچ اهنت هك دينيى م ى كمدرم ى سدع اب ار روصتل باقر يغ قفا

1. دوش عوجر ۵۲ - ۴۷ ص، ى حو قفا هب بلطم نيا نومارپ رتشييد علاطا تهج
 2. دوش عوجر ۶۵ ص، ى حو قفا هب بلطم نيا نومارپ رتشييد علاطا تهج

هدمآرد نزوسر رسد هز ادنا هب ی دنلب و تعسو نآ هب ی پاهموک و تسا هدش هدناجنگ رتمی لیم دنچ رد تمظع (بصع) مشچ فَرَجْمُ بصع هب و تسا مدرک مدرشف، تسا هتفرگ ار اهنآ^۱ هیکبش مدرپ نآ زا دعب بتسا تایصوصخ زا رگا هکی روط هب، تسا هداد لافتننا زغم ی یانید تمسق هب زین بصع نآ و لیوحت (لاوکام نآ ای و هتفرگ ی اج امش مشچ رد موک نیا ایآ لهاد. دیهدمی حرش ار اهنآ کیکای، دنک ل او س امش زا اهنآ تروص نیا ساکعنا دننام لوز نس و قرد زین هیلهل هیلک عامسا؟! تسا هتفرگ رارق امش زغم رد ن اشکهک^۲ بتسا بلطم نیا یارب لائتم نیرتهداس، لائتم نیا. دنتسه هدننید مشچ رد ی لک

رد لمع دننام ی لک مسا کی ی نعیه؛ درادن ی زرمودد و هدوب ی لک، هیلهل تافصع بطلاب و هیلهل عامسا ناکما: رگیدت رابعه؛ تسا ی پاهنتای یو و قلاطا هبترم رد تسا لستم راگدرورپ تاذ هب هک تاذ هبترم دوجو و روضد اریز؛ میوشد لئاق ی دد و هبترم واد دودخ دوجو نوچمه راگدرورپ لمع یارب درادن ی طار لمع نیا هیلقن هلیسو کی اب هک تسین هنوگنیا لائتم باینم. درادن ی دد دوجو ملو ع رد راگدرورپ غارس زین هیلهل عامسا زا دعب و میسرب توربج و توهلا و توکلم لمع هب دعب و خزرب لمع هب و مینک یالحرم نینچ؛ تسوا دوجو مدع و ادخ دوجو نیب زرم نآ رد هک میسرب یالحرم هب و میورب ادخ دودخ تسا راگدرورپ قو لخم لوا هک زین ملو هیلع الله ی لصد ادخ لوسر ی تدهکلب، درادن ناکما ام یارب اهنتهذ دسرب ی بلطم نینچ هب دناوتی مذ دنکی م ادیب ققحت ترضد نآ سفن مطساو هب دوجو ملو ع هامت و

کرابه سفن، درادن ی تکر ح نآ و دبو و دنکی م تکر ح ناسنا تسد مطساو هب ن او یل کی هک روظن امه لمع تانبعث و ملو ع همه دوجو لاصا هکلب، دراد تسد هب ار لمع لک ریبدت ملو هیلع الله ی لصد مرکا ربمغیب تسد ی نعیه بتسا ربمغیب سفن مطساو هب توکلم ملو ع هچ و تسا تدهاشد لمع هک کلم لمع هچ تترتک ربمغیب سفن مطساو هب لمع عیمج اما دنک قلخار نآ دناوتی مذ اما دهد تکر ح ار ن او یل دناوتی م طقف ناسنا قلخ ملو هیلع الله ی لصد مرکا ربمغیب رگا: رتهداس ترابع هب بتسا مدرک ادیب دوجو ملو هیلع الله ی لصد مرکا هلسلس رد راگدرورپ قو لخم نیلوا ی نعیه؛ درکی مذ ادیب ققحت لمع رد ی نکم دوجوم چیه دندشی. مذ^۳ بتسا مرکا ربمغیب کرابه سفن، تیلع

دوجو هدیاز توکلم و کلم ملو ع هامت هک تیصوصخ نیا اب ملو هیلع الله ی لصد مرکا ربمغیب لهاد، درپ دهاوخن ی پزین تپاهنی ی رد و تمایق مایق ات هکلب، تسا مدرینی د دناوخن لمع هب نو نکات اهنتهذ تسوا بتسا ی هانتیلا دناوخن لمع اریز؛ تادوجوم هقیب هب دسرب هچ

عائف مطساو هب کلاس: هک دنکی م رکز دودخ بتکر د عافرع و ناگرزب ی ضعب هک ی اهتکن، ن یاربانپ دوشی م ی هانت صخشن نیا دوجو رد ی هانتیلا لمع هک تسین انعم نیا هب، دسری م ی هانتیلا لمع هب ی تاذ وارب ی بوبر ملو ع زا ی الهاسم چیه رگید هکی و حنه دنکی م ادیب عطاحا ی هلا ی هانتیلا لمع رب و ا ی اهتیدوحم راچد ی هلا لمع رب عطاحا دروم رد ام: هک تسا نیا اهنآ دارم هکلب، دود دهاوخن ی فخم هک ی ای ناسفن درجت و تیفرظ رادقم بسحر ب ی سکره و میتسه ی عید و ی نامز، ی ناکم رظن زا ی توافتم هب و دوش هتشارد رب و ا زا اهتیدوحم نآ هکی سک ی لو؛ دوشی م دنمهر هب ی هلا لمع نآ زا، تسا مدرک ادیب هبترم اریز دریگ رارق ی دوجو تیدوحم کی رد هرابود و دنک ادیب عاقبن آ زا دعب و دسرب ی تاذ عائف هبترم درادن ی دد میلع مسا زا مدافنتسا رد رگید تسا تیدوحم هبترم عاقب

^۱: هیکبش هدام، ادخهد

هوآ آت (یرصب صرف) درپ زا و تسا ی بصع ی ماهتشر زا هک تسا ی کزاند مدرپ، چیرشد ح حلاطصا رد. هنیرو ت. تمیکبش " دناشویی م زین ار (هینع) اسریا ی فلخ حطس و (ی بده مسج) پیرک نیوم ی لخاد حطس زاب مه دعب هب نآ زا؛ دراد دادتما هنیگباً مدرپ هیلخاد تمسزاد مدرپ نیا. درادن ی بصع ی ماهتشر رگید و دوشی م هداس و کزاند ی لیخ لحم و د نیا رد ی هنتم ی ناوغرا مدنز صاخشا مشچ رد و تسا فافشد هیکبش. دوشی م دودحم (همیشم) هنیراپ هب چراخ فرط زا و (هیمجاز) دیفس ماجنارس، ددرگی م یرتسکاخ هتفر هتفر نآ گنر گرم زا سپ. دوشی م گنر دیفس ی ئانشور رثا رد ی لو دشایی م. "دوشی م

^۲: ۷۶- ۷۴ ص، حو قفا هب دوش عوجر

^۳: دوش عوجر ۶۱- ۵۶ ص، ۱ ج، ی سانشد الله هب بلطم نیا نوماریب رتشیب علاطا یارب

میشاد دوجو هدافتسا یارب یدد چیه مکنیا نودب درذگی و ارب هک ی نآ ره رد: رگیدت رابعه ی تیفرظ دد طقف نآ ددو، دنکی مهولج و ارب تسوا ی هانتیلا و ی قلاطا مسا هک راگدرورپ میلع مسا، دشاب مادکره و دوخ ی دوجو تیفرظ رادقم هب ملاو میلع الله ی لصد مرکا ربمغیبی ی نعیه. تسا صخش دوخ ی دوجو هدافتسا نیا ی لو، دنکی مهافتسا میلع مسا زاناشدوخ دوجو معسر رادقم هب ایلوا و ملاسلام هیلع ممنا زانها زان مادکره هک دینک ضرر فار ی چنیا تسیب ملول کید و ی چنیا ود ملول کید لئمن اوانعه؛ تساهنتیلا ی ناشدوخ ی دوجو معس ظاحل هب مادکره ی لو، دنریگی م بآ ایرد نیا زانما د هک دنلصو ی هانتیلا ی پایرد هب دوب میلع مسا هب طوبرم ثحب، اجنیا ات.

اما؛ دنکی مقحم ملع نیا رد هیلک عامسا هطساو هب دهاوخب ار هچنآ ل اعتمه دنوادخ هک دش ضرر ع: دراد دوجو هبنج ود هیله عامسا لوزنرد

؛ تسا راگدرورپ تاذ هب دنتسم و متفرگ ماچنا ملع رد هک تسا ی لعف: لوا هبنج

تسا هداد ماچنا ار لعف هک ی سک نآ هب لعف نیا باستنا: مود هبنج

ی کش چیه، ملع رد لعف دوخ رظنه طقف زانکار چ؛ دنکی مادیب توافه هلماس هک تسا مود هبنج رد ادیب لزانته ریدق مسا، دریگد قلعته ی لعف هب و ا تیشم رگا ی نعیه؛ تسا راگدرورپ هب دنتسم لعف هک تسیب ی مذ ادیب ققحت ج راخ رد ی لعف زین راگدرورپ ریدق مسا نودبس ی. دروآی مذ دوجو هب ار لعف و دنکی مذ درادرب نیمز زان ی ناویل هک دنک هدارا درادنتسد هک ی صخش هک تسا نیا لئمن اریز؛ دنک

اب نآ ققحت ناکما میلع مسا نودب و تسیب ج راخ رد ی زیچ ققحت ناکما ریدق مسا نودب نیاربانیدنکی مودحم ار نآ میلع مسا و دروآی م دوجو هب و دنکی مق لخر ریدق مسا ی نعیه؛ تسیب مزاول و طیارش عامسا²؛ (ی شحلا عامسلا لله) و¹ (وه لا اله الا الله وه). دهدی م رارق بسانم ی هانت یعقوم رد و تسوان آ زانسد.

³ (رَبِّكُمْ رَابِعًا زُبَيْدًا نُنْمِيهِمْ نُنْمُوْنَا مُلَاسًا سُودُفَلًا كَلِمًا): میراد رشد هروس ۲۳ میا رد ریدق مسا اب هارمه دنتسه تادوجوم و تاقولخم ی دنبزم مکدر هک ی هلا تافص و ی ماسا نیا ی مامت ار مزا و ش کچ و خیم امش تسد فرط کیزا، دیزاسب ی زیم دیهاوخب امش رگا هکنانچ؛ دنکی م لمع ار ی نیشد امش هدارا فرط کیزا، دبوکی م ش دوخ ی اچ رد ار خیم امش رکف رگید فرطزا و درادی مرپ تفص ی نعیه. تسا میلع مسا زانهدافتسا هک، دهدی م رارق دوخ ی اچ رد ار نآ رگید فرطزا و درادی مرپ رد امش هدارا هطساو هب اهنیا مامت و دنکی مادیب تهج امش ملع هطساو هب تسامش دوجو رد هک ی تردق، مداصت و براضته ملع رد توافتمه تاییصو صخ اب راگدرورپ هیلک عامسا نیاربانید. دوشی م ماچنا ج راخ دنک ادیب زورب تیفیک نیا هب ملع نیا رد ی زیچ ات دنکی م لمع

ی دایز تاپاور اذل؛ دنروایی ی دنزرف و دننک دقع ی نز و درم نوناق و هدعاق نودب هک تسیب نینچ ی سلجم ره هب دیابن هلماد نزلئمه⁴. درک تیاعر ار یروما دیابل مد ای ج اودزا معقوم رد هک تسه نیا اریز؛ دنک دروخرید دنتسه جلاص ریغ سفن ی اراد هک ی دارفا اب دیابن و دنک شوگی قیسوم دیابن، دورب بجوم هک ی یاج هب نفر. دراذگی مرثا نینچ رد زینردام سفن و همتشاذگ ریثا درام سفن رد اهدروخرید نیا. دریگی مزین ار ناسنا هتخودنا، دروآی م ترودک مکنیا رب مولع دوشن ناسنا بارطضا و ش پوشته دومرفن م هب ار بلاطم نیا لیلدی ب ملاسلام هیلع ممنا و تسا بیجعی تیبعقاو هکلب تسیب دوهیب بلاطم دنا

نآ، تافصد رد هیله هیلک عامسا ی لجت ماگنهر رد هک دوشی م ثعاب هک ی هلماس، هبقارم هلماس

1. ۲۳ میا، (۵۹) رشد هروس؛ ۲۲ میا، (۵۹) رشد هروس

2. ۲۴ میا، (۵۹) رشد هروس؛ ۸ میا، (۲۰) هط هروس

3. ۲۳ میا، (۵۹) رشد هروس

4. ۴۰۲-ص ۲۱، ج و ۱۴۸-۱۲۳-ص ۲۰، ج، تعیشلا لئاسو؛ ۲۳-۲۲-ص ۶، ج و ۵۰۳-۴۹۸-ص ۵، ج، ی فاکلا

۵۵۴-۵۵۱ و ۴۰۴-۴۰۳-ص ۳، ج، ی قفلا مرضحیلا ن؛ ۴۰۵

هداد ماچنا ناسنا هک ی لمع هطساو هب راگدرورپ تیراهق تفصد لآثم؛ دنک لمع یرگید و حذ هب تافصد تیمیحر هبنج هب تیراهق هبنج و ا هبقارم اب ی لو، دروایب دوجو هب و ا یارب ار ی نایرج دهاوخی م تسا دنکی م ادیپ زورب ملع ارد یرگید تروصب و دوشی م لیدبت

مه ام اریز؛ میاهراکچی ه ام و دوشی م ماچنا لاپ ملع ارد اهراک مامت: تفگ دیابن تقوچی ه نیاربانب تقیقندن آروهظ و ی نرژد دوجو عقاو رد و دنکی م لمع ملع انیا رد هک میتسه ی للاء هلسلسن آزا ی کی زا ترابع، تسا هداد رارقام دوجو رد لاعتم دنواذ هک ی تیشم و هدارا، رایتخا، تیزهکارچ؛ میشابی م اردوخ هک تسا نیام مابتنشا. تسای لکریدت و لقع و تینامحر، تیمیحر، تیشم، هدارا لوزن نامه نیام؛ دروای مرد تکردهب و دنکی م لکوک ار نآ ی تسد هک مینادی م ی کوک نیشام ای کسورع لکی دننام نیاربانب. تسا هیجر اخ هیئزجرهاظم هب تبسن راگدرورپی قلاطا دوجو ندرک دودحم و کشرش نیع هدیقه دشابی منذ فلاذایدب و تسا میهلا تافصد و عامسا لوزنزا ترابع دتقای م قافتا ملع ارد هچره

هک ی سکره بلق رد دنواذ هک ی روزنزا تسا ترابع ملع: «دیامرفی م ملاسلا هیلع قداصد ماما ی درجت تلادن آرونو. درادن ملع دنکن روزن ساسا دوخ دوجو رد ناسنا رگا ی نعید؛ «دنباتی م دهاوخب نیام؛ دنکی م ادیپ ی گداما هیلک ی ناعم ی قلت ی ارب و دروای متسد هب حل لاصل لمع هطساو هب سفن هک تسا یارب هچنآ هک دوشی م بجوم هدام و عبط ملع هب ناسنا هجوت هک تسین ی کش و تسا ملع زا دوصقم دریگب دوخ هب ی ناسفد هبئاشد و ی دام هبنج دوشی م لصادن ناسنا

مامت ی لکروط هب و ثداود، ی قره و دشر، راک و بسک، دلووداز لیبقة زا ی لئاسم دشن ابی اقباس ملع انیا رد هچنآ مینیب دیابل اد. دنکی م ادیپ ققحت میهلا هیلک تافصد هطساو هب، تسا ملع انیا رد هچنآ ی لیذ هلاسم نیام؟ تسام تملظ بجوم ای و روزن بجوم ایام، دنکی م ادیپ ققحت زور هبناشد لوط رد ام ی ارب تسای مهم

دندومرفی م ناشیا، دندرکی م ل قذ ازرکم ار ی تیاور اقا موحرم

نم: «دندومرف و دندما هفوک دجسم ی ولج ناشباحصا زا ی کی اب ملاسلا هیلع نینمؤ ملاریما زور لکی و دندرپی سی صخش هب اردوخ بکرم ماجل.» میوری م لزنم هب دعب و مناوخی م زامن ت عکر ود دجسم رد «مدرگری م نادراد هگدر بکرم نیام! اقا:» دنتفگ

نانشهارمه ی باحص هب ترصد! تسا هدرک تقرسد ار نیز صخشدن آ دنیبی م، دندرگی م رب ی تقو نامه دنیبی م و دوری م رازاب هب ی باحصد نآ «رخبن نیز لکی، رازابزا» دنیوگی م و دندهی م مهرد دنچ نیز نامه دنیبی م هک ترصد. دروای م و درخی م وازا ار نیز. دشورفی ار نیز دهاوخی م قراسد للاح هارزا؛ مهذب و ا هب ار غلبم نیمه مدرگی م رب دجسم زا ی تقو متساوخی م نم: «دنیامرفی م، تسا¹» داد و ا هب مارد هارزا ادخ، دشنی ضار

ملعاز و ا دهنی م ماچنا اردوخ راک تیقرار تفصد، نامز نیام رد هک دیای متسد هب تیاور نیامزا زا ی کی صخش تیز اما؛ دناسرب ار شناگدنب قزر تسا هدرک دهع دنواذ اریز؛ دنکی م لوزن تیشم لاپ تسا تقرسد هک صخشدن نیام عوسد تیز هکی نامز و. دنک ضوع ارد راک لاپ ملع ارد هک تسای لماوع دنک لصاد ارد قزر للاح هارزا تسا رارق هک یردق و اضق هب ی هلا ی لکر دق و اضق ملع ارد دوری م دوشی م لصاد و ا یارب مارد هارزا قزر نیام، دنکی م دروخرپ

اضق ملع ارد ی نعید؛ تسا هشد قافتا نیام ثعاب قراسد تیز هک تسا نشور ی بوخ هب تیاور نیام رد ی م تسا هدرک رومام هک ی کلّم نآ و، دسرب صخشدن نیام هب مهرد راهچ زورما دیاب هک هشد هنتشون ردق و در هفوک دجسم زا هک ریسم نلافزا هک دنکی م ضوع ارد و ا رکفس پ تسین راک رد ی ببس لاعف هک دنیب دعب و دراپسب و ا تسد هب ار نیز هک دهنی م رارق نینمؤ ملاریما تیز رد فرطن آزا و دورب، دوشی م ضوع ردق و اضق ماگان، دناسرب و ا هبل للاح ی زور دهاوخی م کلّم هکی نامز اما؛ دهذب و ا هب مهرد راهچ

1. ۳۹، ص ۲۰، ج ۲، ن آرقلا مقف

یاجه و هتشارد به ار یلیقه همدش عاضما ذغاک راگنا دراد هکی ئوس تیزه این یکسمه تخبیدن آ دوخ. دوشی م
 ن آ. م هاوخی مندل لاد قزر همدب: هک تسا مدرک ملاءا ن آ رد هک دراذگی م رگیه همدش عاضما ذغاک کین آ
 ی م و ت بیهن مارد تروصه به و میدنادرگی م به ار ن آ ی هاوخی مندل لاد یزور رگا: دیوگی م مه کلم
 نیز و دیایی ملاءا یلع نینموملار یما همداتسرف هکی نامز آت درادی م هگن رازا پارد ار صخشدن آ دعب؛ مینک
 ریغت ادخن دواب ادخر د دوشه ضوع ن زوس رسد کین رگا هک تسا قیقده رایسه ی بلطمه نیا. درخب وازا ار
 دوشی م ادیب ل دبت و

ی م ضوعه ش تیزه مینر مکید، دهدب دوخ تسود به ار ی غلبه دهاوخی م ی صخشد: منزی م ی رگیه ل ائمه
 ی من و ا به ی لو م راذگی م ن آ باسد به ار لوپ نیا، م راکهدب ی غلبه و ا به نوچ: دیوگی م دوخ اب و دوش
 و دوشه داجیا س و فزرد تروصه س اسحا هک دوشی م ثعاب فلاخه تیزه نیمه. مدوب راکهدب و ت به هک مپوگ
 دنک ادیب ریغت زیچ همه و نیبطاخم و اصف

دیامرفی م ن آرقرد د نوادخ

رَأْنُلَا فِي فَيْهَيْعَاءٍ نَوْدُقُوِيٍّ أَمِّمْ وَ أَيْبَارٍ أَدْبَرَ لَيْسَلَا لَمَحَافٍ أَهْرَدَقِيٍّ هَيْدُوًّا تَلَسَّفَ عَامٍ عَامَسَلَا نَمَلْ رَنْأُ
 1 (عَافَجِبْ هَدِيْفُ دَبْرُ لَامَافٍ لَطَابِلَا وَ قَحَلَا اللهُ بُرْصِيْ كَلْبِكُ هَلْمُ دَبْرُ عَاتَمِ وَأَيْلِجْ عَاغْبِلَا

ش یوخ ش یاجنگه مژ ادنا به ی لحم و ی داو ره و دشی راجس پداتسرف و رفن مامسا زارا ب آ د نوادخ»
 هک ار هچنآ زارا دیناشوپ ار ب آ یور و دمآ لابی فک ن آ یور ربل یسن ایرج رثا رد و، تفرگر بن آ زارا
 زین دنزاسب دوخ یاری به عاتمه ای ی تنیز آت دنکی م لعشتم ن آ ربار شتا و دنمی م ن آ ربار شتا رد مدرم
 ی م مهرد و دنزی م مه به ار ل طاب و ار قد د نوادخ روطنیا؛ دوشی م رادیدپ ن آ یور ربار فک نینچک
 تسا دیفم مدرم یاری به هچنآ ی لو، دوشی م دوبانوت سینه و دوری م نید زارا گدو هیبه به فک ن آ سپ، دنزیما
 2 «دنزی م ی پاهل ائمه د نوادخ روطنیا و؛ دننامی م ی قاپ نیمز یور رد، دناسری م تعفنه اهنآ به و

لزانته ملاءا نیا رد بهیله میلک تافصو و عامسا هک دنکی م ناید تی فیک نیا به ار تقیقده نیا هفیر شهیا
 ی صخشد تسد به تسا همدش ریقت ردق و اصف ملاءا زارا هکی غلبه دینک ضرف ی نعیه؛ دنکی م ادیب دوجو و
 و بهیرونه تقیقده اب لوپ ن آ، دنک کلمک و ا به آت دهدب ریقه به ار لوپ رگا، ندرک جرخه ماگنه. دسری م
 تسینه فلاخه زین لوپ ل صا و تسا صلاخه تیزه اریز؛ تسا مدرک ادیب ققده ملاءا نیا رد دوخ بهیرونه
 و ال مع، تسا قافناله هک دننادب مدرم هک دهدب ریقه به ار لوپ رگا اما. (عَامِ عَامَسَلَا نَمَلْ رَنْأُ) اریز
 صخشد تیزه به و دنکی م جرخه و ار تسا همداد ریقه به هکی لوپ تروصه و رهره دنجره. دوشی م بارخ
 تسا مایسه، دوشی م زارد هکی تسد دنکی م ماگنه همداتفا ماچرد هکی سک: فورعه لوقه به اریز دنکی م ماگنه
 فک و کاشاخ به ار ب آ و تسا دوخ به باستنا، منکی م قافنا ن م! دینک ماگنه: هک تیزه نیا ی لو دیفسه ای
 زور رد و دننامی م ی قاپ چیه صخشد ن آ یاری و (عَافَجِبْ هَدِيْفُ دَبْرُ لَامَافٍ) دنکی م لیدبته (دبیز) ب آ یور
 دوشی م 3 (هُنِيْزِ اَوْ مَتَّقَدْ نَمَ اَمَافٍ وَ) هیآ لومشمه زین تمایق

دورپ نید زارا هک تسینه دبر دننام و تسا نیگنسد و ا یوزارته هفک و دوشی م 4 (هَيْضَارِ هَيْشِيْعِي فِي وَهْفِ
 رارق و ت رایتخا رد و (عَامِ عَامَسَلَا نَمَلْ رَنْأُ) میداتسرف ار لوپام: دیامرفی م تمایق زور رد د نوادخ
 صخشد ن آ رگا. ی درک مابته ار تلمع تدوخ ی لو میداد و ت به زین ار عوس و ریخه تیزه رت ردق و میداد
 باوج، متخاسناتسرامیبه و دجسمه و هنادخ و مدیشک تمحز دوخ یوزاب تردقه اب ن م: هک دنک ضارته
 ی م نیمآت روطچ ار اهنیزه نیا، میداتسرفی م ی رتشم و ت یاری به ای میدادی مندل لوپ و ت به رگا: دندهی م
 لامعا نیا ن آ به هکی ای ندب تردق نینچمه و میاهداد و ت به ار ن آ می شاپ مدرک ادیب چنگر رگا ی تده؟ ی درک

1. 17 هیا، (13) دعر هروس
 2. 30 ص، 9 ج ی سانشد داعم زارا همجرت
 3. 8 هیا، (101) ععراق هروس
 4. 7 و 6 هیا، (101) ععراق هروس

تسا هتسب اهر د مامت و تسین ی ضار تعاً چیه یاج ت مایق رد اذل. تسا هدوب ام بناج زا ی داد ماجنا ار قافنا تین نیا اب؛ دهدب بوخ تین اب ای دهدنل و پ نارگید هب ای ناسنا، تسا نینچ هیضقه هک ل لاح ناسنا زین درکن قافنا رطاخ هب هتبلأ. درادن ی زیچش دوخ زا وا و تسا دنوادخ ن آ ز ل او ما نیا هک دنک. تسا هداد رارق میهد و تورث رد نارگید و ریقف، قیفر ی ارب ادخ اریز؛ دنکی م تساوخزاب ار ی اهل و پ همه: «دندومرف ه دنب هب میدوب هدش فرشم هکم هب اقا موحرم تمدخ رد هک ی رفسد رد نامز رد. هداد ناشیا هب و مدرک لیدبت ی لایر ه و ی لایر چنپ هب ار همه ه دنب «نک درخ ار مای دوعسد ی لعل صد»: دندومرفی م اقا موحرم، دندمای م ناشیا رانک کچوک ی ا ههچب مرد زا تشگزاب و فرشت چنپ ن آقا موحرم دعب و. دندرکی م رارکت زین ا ههچب و «هلا وی بنلا بحدی لعل صد» ای «دمحمل آ و دمحم لوپ اهنأ هب، دندرک رارقا تیلأ و هب اهنیا! اقا»: دندومرفی م و دندادی م اهنأ هب ار اهی لایر ه و ی لایر دش مامت اهل و پ نیا میدوب هکم رد هک ی زور دنچ رد». دیهدب

مامت هکم رد ی سک دوشی م روطچ هک دندرکی م بجعت و دندرکی منک ار دا ار هلاسم نیا ی ضعب اما اقا موحرم رفسد نیا رد هکی تروصد رد. دهدب ا ههچب هب و دنک لیدبت ی لایر ه و ی لایر چنپ هب ار ش ی اهل و پ بارخ ای ههکی تدم زا دعب هک ی رگید هلیسو ای و ت عاس ای هچر اپ دوخ لوپ اب هکی صاخشا ن آ و درپ عفد ی تدم زا دعب و درخی م ار ی سنج هک ی صخش ایآ. دندرک ررض، دندیرخ دنزادنا ی م رود ار ن آ و دوشی م هئا و ی لعل تبحم و دهدی م ناکوک هب ار دوخ لوپ هک ی سک ای تسا مدرک دوس دوری م نید زا سنج ن آ هک ی صخش ای تسا مدرپ عفد درخی م ی تاغوس هک ی سک ایآ!؟ دنکی م رتشیب اهنأ ل د رد ار ملاسلام هیلع و!؟ دنمای م ی قاب کید مادک رثا!؟ دراکمی م ناکوک ل د رد ار ملاسلام هیلع ی لعل دنزر ف و ی لعل تبحم رذب!؟ دربی م عفد ی سک هچ

اللهی لصد مرکا ربمغیب. تسا بحتسم و دکوم رایسب نارگید و هداوناخ ی ارب ی تاغوس دیرخ هتبلأ هلاویلع:

تر فاسمی صخش رگا سپ 1 «همجرة: رَجَبٍ وَاوَلَّ رَسِيْتٍ اَمِيْهًا تَايْلُفٌ مَرَقَسٌ نَمَّ مَدَقَّةً مَّكْدَحًا رَقَا سِدَا»
مرکا ربمغیب هب ل اعمه دنوادخ. دنک ظابط ار دوخ هداوناخ دیاب و دنک قافنا ار دوخ لوپ مامت دیابن دوری م² (طسبلا لک اهطسبنت لا و کفدع ی لیا ملولغم کندی ل عجت لا و): دیامرفی م هلاویلع اللهی لصد
یوشد هداومرد دوخ ی زور رد هکنک قافنا ار ت لاوما مامت ه و ش اب هتشاد تسخ هذق قافنا رد ی نعید ی تسه دوخ هداوناخ ی زور ی ارب ضیف هطساو و ت اریز

هب ار تینرد رایتخا دنوادخ نیاربانب. تسین هلاسم مامت ی تاغوس دیرخ هک تسا نیا رد نخس ی لو دوشی م تملظ هب لیدبت دشاب عوس ام تینرگا و دوشی م روند دشاب حلص ام تینرگا لاح، تسا هداد ام. تسا ی قاب دوخ ل لاح هب هیضقل صا تروصد ره رد ی لو

!تسا ی بیج رایسب هیضقه ادهشلا دیس و لابرک هیضقه و دوب مولظم ل و ملاسلام هیلع نیسب ماما
ن انجلا ی ف کدن! ن یسد ای: دیامرفی م ملاسلام هیلع ادهشلا دیس ترصد هب هلاویلع اللهی لصد اذخ ل و سر³؛ داهشلاب لا! اهلائت لا تاجرد!

ن آ «ی سری من آ هب تداهش اب زج هک تسا هتفرگ رظنرد و ت ی ارب ی اهرترم تشهید رد دنوادخ ادهشلا دیس ی نکل محت و ی نیبب دیاب و ت و دنکر راتفر ن انجأ تاندنر ف اب ت نامشچل باقمر د هکی تداهش مسیقه دوشی م هتشک ای دنکی م هتکس ای: دوری م ایند نیا زا ی وحنه ناسنا مرخا ل اب: دیوگی م دوخ اب ملاسلام هیلع باختنا ار تداهش فرط تین نیا اب ترصد اذل!؟ دشدهاوخ هچ ایند نیا زا دعب ی لو، رگید احنأ هب ای و روطن امه؛ دنکی م ادیب قحت هیهلا هیلاج تفصد و تیراهقه مسا اب ملاسلام هیلع ادهشلا دیس تداهش. دنکی م

1. 277 ص، ج 1، ی شایعلا ریستف

2. 29 میا، (17) عارسا هروس

3. 106 ص، ج 2، س لاجملا تیلست؛ 328 ص، ج 44، راونلأ راجب

1. (رَاهِقْلًا دِحَاوِلًا لِلَّهِ مَوْيَلًا لِكُلْمًا نَمَلًا)، دتفایم قافتا نیا دارفا مامت ی ارب هک

ن امه»² «مَاتَفَلًا دِیَجِ یَدَعُ دَدَلَقْلًا طَخَمَ مَدَا دَلُو یَدَعُ تَوْمَلًا طَخَمَ»: دنیا مرفی م ترضد دوخ اذل
تسا بقارم و دنکی من ادج دوخ زا ار رهاوج و دنبن درگ، ی سورع ماگنه ی ناوج رتخد چیه هکی روط
«تسین ن آ زا ی رّفم چیه و تسا مزلام مدای ند باد گرم روطن یمه، دهد تنیز اهنآ اب ار دوخ هک
هکروطن نامه، در رب ایند نیا زا ار ماسلا هیلع ادهشلا دیس ات دیایم نییپا هب لایاب زا قد هیلاج مسا
هار راک نیا ی ارب لیئارز ع ترضد در رب ار ملاو هیلع الله ی لصد مرکا ربمغی ی نعی ادهشلا دیس زا رتلااب
هار زا، دوشد هتسب و ارب معشا و ی خارج لمع و نامرد و وراد اب هار راز ه رگا، دراد ی فلتخم ی هاه
دیسر و ا هب ن او تی من ماگچیه و دوشی م دراو ی رگید

و ریخه ن او نعهب در رب ار ماسلا هیلع ادهشلا دیس ترضد دهاوخی م ی هلا هیلاج مسا هکی نامز
، دسرب روهظ هصنم هب دهاوخی م هقلطه تیشم ملحرم رد هکی نامز و دیایم نییپا نیفرطلا ی واستم
ار ی تیفیک نینچ اب تداهش، ی دعاء گرم ضوع ماسلا هیلع ادهشلا دیس ترضد هک دوشی م ی صخش
تسا مدرک باختنا

،داب ملکوم هکنلام؛ دندما ترضد غارس هب ی رای ی ارب ی هلا ی توکلم ی اوقه مامت اروشاع زور رد
ن کرما ی هاوخی م هچره، تسا هداد رارق و تراپتخا رد ار ام دنوادخ: دنتفگ ملزلز و نافوط، شتآ، بآ
ماگنرب ع قوم هک لاد³ مدرک باختنا روطن یا مدوخ ن م: تسا ترضد لاد نابز دیامرفی م ترضد
و لیئربج هب ماسلا هیلع ادهشلا دیس ترضد راگنا؟! دیبوگی م نینچنیا و دیاهدمآ ن م غارس هب تسا
زور. دیزوسی م، دینک ماگنم هب دیهاو خبر رگا هک متسه ی ملحرم رد ن م: دیامرفی م لیفارسا و لیئارز ع
و دندما ش وحو و تاناوید و ن ج هکی نامز اذل. تسا ن م لوصحه تشادرب ع قوم و حبر نامز اروشاع
ات میدرک ی ط ی دایز هار ام: دومرف ترضد، مینکی م رامورات ی نامز کدنا هب ار نانمشد ام! اقا: دنتفگ
ی م داد ی اقا موحرم تلع نیا هب؟! دیریگب ام زا ار تیعیقوم نیا دیهاوخی م امشد؛ میسرب اجنیا هب
و بوخ ام هیرگ؟! مینکی م هیرگی سک هچ ی ارب ام⁴ «دوب دوعد ادهشلا دیس ی ارب اروشاع»: دندومرف
اروشاع زور ی لو تسا تسرد نیا، میشاد ترضد همیز ریز تساوخی م ناملد اریز تسا قوشد هیرگ
تسا بلطم نیا اروشاع هب تبسن ناگرب ملاک روظنم. دوب ترضد ن آ حبر و لوصحه تشادرب ع قوم
دمحمل آ و دمحم ی اعل صد مهلا

1. ۱۶ هیا (۴۰) رفاغ هرود

2. نزهة الناظر، ص ۸۶؛ مثیر الأحزان، ص ۴۱؛ مقتل الحسین (للخوارزمی)، ج ۲، ص ۸ (با مقداری اختلاف).

3. ۴۲- ۴۱ ص، فوهلا؛ ۲۰۷- ۲۰۶ ص، یربکلا تیادهلا

4. ۷۸ ص، درجم حور